

Централізована бібліотечна система
Деснянського району м. Києва
Бібліотека для дітей ім. Ю. Гагаріна

Пам'ятки історії та культури Черкащини

Вебліографічна довідка

(у рамках проекту „Відкриваємо Центральну Україну”, ч. 2)

Київ, 2011 рік

Мета вебліографічної довідки – зібрання інформації про архітектурні пам'ятники Черкащини.

Збір матеріалу проведено за сайтами Інтернету.

Довідка складається з трьох розділів:

1 розділ – зразки сакральної архітектури

2 розділ – замки Черкащини

3 розділ – „На батьківщину Т.Г. Шевченка”

4 розділ - пам'ятки історії та культури Черкащини

4 розділ - адреси web- сайтів

Про неабиякий туристичний потенціал Черкащини свідчить кількість її природних та архітектурних пам'яток. Однак вони поки що мало відомі широкому загалу. Адже лише одиниці знають, що в області є справжній скелястий каньйон, стародавні замки, монастирі, та навіть діючий Буддійський храм. Дехто, навіть живучи по-сусідству зі "святими" місцями Шевченка, Хмельницького, Пушкіна, жодного разу там не був. Пропонуємо Вам провести невеличку екскурсію найцікавішими туристичними маршрутами Черкащини.

Сподіваємось, що вебліографічна довідка стане в нагоді учням та батькам для самоосвіти і дозвілля, бібліотекарям та вчителям - на допомогу у підготовці до проведення масових заходів.

*Укладач: Касьяненко В.В.
Відповідальна за випуск: Зяліна Н. К.*

1 розділ **Зразки сакральної архітектури**

*Людство має дві книги,
два літописи, два заповіти:
архітектуру та книгодрукування,
дві біблії: кам'яну та паперову.*

Віктор Гюго

Впродовж віків Черкащина знаходилась в центрі історичних подій. І кожна епоха залишала свідчення високої культури і майстерності наших предків, щедрі палітру пам'яток. Найбільшими пам'ятниками є архітектурні споруди.

На території Черкащини збереглися зразки сакральної архітектури – культові споруди.

Собор св. Георгія (Успенський) у м. Каневі

Збудований за князювання в Києві чернігівського князя Всеволода Ольговича (1139-1146) і належить до кращих зразків архітектури XII ст. У храмі було встановлено домовину з прахом Тараса Шевченка перед похованням на Чернечій горі. Цей пам'ятник архітектури був свідком багатьох історичних подій.

Іллінська церква у селі Суботіві

Резиденція Богдана Хмельницького з укріпленим дерев'яним замком і невеликим мурованим палацом. Збудована на кошти гетьмана в 1653р. Шедевр українського барокко. Усипальниця Богдана Хмельницького.

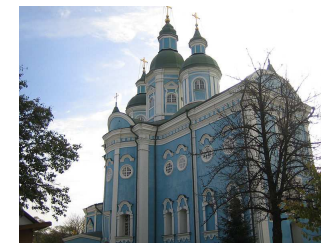
Мотронинський Свято-Троїцький монастир

Православний жіночий монастир, заснований в лісовому урочищі «Холодний Яр» на місці скіфського мотронинського городища (тепер село Мельники Чигиринського району). Заснований в 1568р. Довгий час усі монастирські споруди були дерев'яними. А в 1800р. заклали кам'яний храм – Свято-Троїцьку церкву, яку свого часу малював Тарас Шевченко.

Спасо -Преображенський собор Красногірського монастиря

Зведений у 1767-1771рр., поблизу Золотоноші, за проектом великого таланту українського архітектора Івана Григоровича-Барського. Ця пам'ятка витвором українського бароко другої половини XVIII.

Буддійський храм "Білий лотос"

Ця будівля – єдиний буддійський храм у Європі. Тут вивчають древню філософію та опановують бойові мистецтва. Перед святинею усіх зустрічає Біла ступа, яка є символом жіночої енергії, Всесвіту та земних стихій. На території ж храму альтернатива Білій – Чорна ступа (чоловіча енергія), під якою розташована пірамідальна кімната з каменем космічного походження Бен-Бен, вершина якого спрямована вниз. У храмі є й два кам'яні воїни, привезені з Лаосу, яким по 7 тисяч років.

2 розділ Замки Черкащини

Можливо, когось і дивує, але в області збереглися справжні замки та палаці.

Палац Лопухіних-Демідових

Найбагатший свого часу європейський палац (з в'їзною брамою, картинною галереєю, парком з мальовничими алеями, купальнями на річці Рось та бузковим садом).
м. Корсунь-Шевченківський.

«Мисливський замок»

Це єдине місце в Центральній Україні, до якого можна без будь-яких «але» вжити слово «замок». В 1896-1903 роках в центрі України, в Тальному, що належав графу Шувалову, посеред англійського парку, для нащадків польської та російської аристократії архітектор-голландець збудував замок в стилі французького Ренесансу.

Замок Тадеуша Даховського

У селі Леськове, в Монастирищенському районі, є справжній містичний замок. Він був визнан найцікавішою польською резиденцією в усій Центральній Україні. Крім того, слово "замок" пасує до цієї садиби значно більше, ніж банальне "палац".

3 розділ Пам'ятки історії та культури

Давні кургани

Дендропарк «Софіївка»

Це місце, де злилися разом міфи та природні шедеври самих неповторних садів світу. Перлина садово-паркового мистецтва, зразок пейзажно-паркової композиції з каменю, води, зелені, архітектурних споруд та скульптур, історія якого нараховує понад 200 років. Це одне із семи чудес України. У парку багато дерев та кущів рідкісних видів, дві сторожові вежі, білий павільйон Флори з колонами, фонтан "Змія", острів Коханья та ще чимало цікавого.

Державний історико-археологічний заповідник "Трипільська культура"

Особливе місце на Черкащині займають пам'ятки трипільської археологічної культури – яскравої сторінки світової історії, культури, яка існувала в 3-4 тисячоліттях до н.е. В 2002 році на Черкащині був створений єдиний в Європі державний історико-культурний заповідник "Трипільська культура" до якого увійшла територія 12 поселень площею 450 га.

Державний історико-культурний заповідник «Трахтемирів»

Залишки вежі
Дорошенка XVI-XVIII ст.

4 розділ

На батьківщину Т.Г. Шевченка

Державний історико-культурний заповідник "Батьківщина Тараса Шевченка"

Він об'єднує низку історико-культурних комплексів: Літературно-меморіальний музей Т.Г.Шевченка в с. Шевченкове, музей історії села Вільшани, Моринський меморіал.

Хата Т.Шевченка XIX-XX ст.

„Садок вишневий біля хати...” Це про будинок у с. Моринцях, де 9 березня 1814 року в сім'ї Григорія і Катерини Шевченків народився син Тарас. Центр заповідника – колишня садиба Тарасових батьків у с. Шевченковому. Хата і сьогодні зберігає речі тієї доби, тут усе дихає любов'ю і шанобою до Кобзаря.

Шевченківський Національний заповідник (Могила Т.Шевченка)

Музей однієї книги - "Кобзаря" Т.Г.Шевченка

Він знаходиться в меморіальному будинку, в якому в 1859 році проживав Т.Г.Шевченко.

У музеї показана історія видання творів Т.Г.Шевченка, джерела його творчості, найцікавіші видання, прослідкована еволюція ілюстрації шевченківських поезій, а також "Кобзарі" в перекладах мовами народів світу

5 розділ

Адреси сайтів

<http://pres-centr.ck.ua/print/news-17750.html> Черкащина туристична

<http://kobzar.info/memories/museums/kobzar/> Музей „Кобзаря” Т.Г.Шевченка (м.Черкаси)

<http://www.batjkivshhyna-tarasa.com.ua/> Національний заповідник “Батьківщина Шевченка”

<http://vavilon-1.com.ua/index.php?productID=583> Замки Черкащини

http://ukraina.turmir.com/ua_article_5598.html Шевченківський Національний заповідник "Тарасова гора"

http://7chudes.ck.ua/index.php?mode=fin_list 7 чудес Черкащини

